

Kirjallisuutta:

Jansson, Lea, 1929: Ruissalon saaren tam-mialueiden aluskasvillisuudesta. — Tu-run Yliopilas I, 170—204.

Rautavaara, Toivo, 1947: Suomen sienisato, tutkimuksia sen laadusta, suuruudesta, käytöstä ja arvosta.

Summary:

Agaricales in Ruissalo conservation area during autumn 1951.

The author has investigated the behavior of mushrooms during the exceptionally dry autumn 1951 in the conservation area of Ruis-salo in the vicinity of Turku SW-Finland. The area consists of about 20 acres of rather luxuri-ant oak forest, where the ground was covered mostly with *Convallaria* and *Aegopodium*.

The area was investigated October 15—19. 1951. The total amount of rainfall during the autumn months was: in August 37,1 mm, in September 19,2 mm and in October 0,5 mm.

The great majority of all the mushrooms of

this area were xylophilous ones whereas the soil fungi were of a considerably minor im-portance.

The most common species were *Fistulina hepatica* (Schaeff.), *Polyporus frondosus* Fr., *P. sulphureus* (Bull.) and *Hypholoma sublateri-um* (Schaeff.) many of which are otherwise rare in Finland. Both *Armillaria mellea* (Vahl) and *Mycena galericulata* (Scop.), common in Finland grew also here in profusion. All the fruiting bodies found in the area, are listed above.

Juurityffeli (*Scleroderma bovista* Fr.) lentohiekassa Pohjois-Suomessa.

Toivo Rautavaara.

Oulunsalon lentohiekkarannoilta löytyi 16. 8. 1953 joukoittain minulle tuntematonta kookasta kupusienilajia, joka oli päältä likaisen kellan-valkeaa, 4—7 sm läpimitaten ja 5—10 sm korkea, kun otetaan mukaan paksuista juuririhmoista muodostunut kova pylväsmäinen kantaosa. Prof. R. Tuomikosken ystäväillisellä avulla tulin siihen tulokseen, että laji on *Scleroderma bovista* Fr., mihin viittaa itiöiden verkkopintaisuus, itiömassan oliivinruskea väri sekä peridion ohuus ja sileys.

Lajia pidetään meillä harvinaisena: sen on ilmoittanut vain W. Nyberg Etelä-Suomesta. Ruotsissa se tunnetaan maan eteläosista Upplantiin saakka. Oulun löytö on siis aikaisempia paljon pohjoisempana, mikä ansaitsee huomiota, kun Ruotsissa arvelaan (Andersson 1950), että lajin pohjoisraja sattuu yhteen tammen pohjoisrajan kanssa.

Kasvupaikalla on kilometrien mittainen ranta hienoa hiekkaa tavanomaisine dyynikasveineen, rantavyöhykkeessä tyypillisinä rantavehnä (*Elymus arenarius* L.) ja ranta-arho (*Honckenya peploides* (L.) Ehrh.). Noin 50—100 m päässä rannasta alkaa harva männikkö, pohjakasvilli-suutena puolukkaa, sianpuolaa ja jäkälää. Sie-net kasvoivat uloimpien mäntyjen juurivyöhyk-keessä, siis muutaman metrin päässä männyistä,

paljaassa hiekassa, josta niiden kupu näkyi korkeintaan puoleksi. Rantavehnävyöhykkeessä ei sieniä ollut. Kaikkiaan lienee sieniyksilöitä ollut tuhansittain. Ne olivat ilmeisesti kasvanneet jo heinäkuun puolella, sillä löytäessäni ne oli jokainen yksilö jo kypsytänyt itiomas-sansa.

Äskettäin julkaisi Olof Andersson Ruotsissa laajahkon tutkimuksensa dyynien sienistä. Hän mainitsee siinä *Scleroderma bovista*-lajin Skoonesta kahdesta paikasta dyyneiltä ranta-vehnän joukosta, ja lisäksi hänellä on eräitä löytöjä hiekkapohjaisista pyökkimetsistä. Oulun-salon tapauksessa sieni näytti olevan männyyn mykoritsasienvi.

Summary:

Scleroderma bovista Fr. on sand dunes in North-Finland.

This species has been considered as very rare and it was previously found only once in South-Finland. Aug. 16th 1953 it was found in Oulu (lat. 65°N) in sandy beach on dunes, apparently growing as mycorrhiza fungus of *Pinus silvestris*. The locality is far north from the known finds in Finland and Sweden.

Kirjallisuutta — Literature:
Andersson, Olof, 1950: Larger fungi on sandy grass heaths and sand dunes in Scandinavia. — Bot. Not. Suppl. Vol. 2:2.